

Культура

щоп'ятниці

всеукраїнський тижневик

19 червня 2015

і життя

Директор центру

Посол України

Коронована поетеса

Мистецтвознавець

Фотознімок: Юрія ШКОДИ

Культурна дипломатія

● **ЕФЕКТ КОМУНІКАЦІЇ**

Перший заступник міністра культури України Ігор ЛІХОВИЙ та культуролог Наталія МУСІЄНКО під час Першого форуму культурної дипломатії України

Останнім часом політичне й культурне життя України ознаменувалося важливими подіями.

Перший форум культурної дипломатії та презентація Концепції проекту Українського інституту. Презентація Словенії очима українських митців на виставці в Києві у Міністерстві закордонних справ, а в Чернівцях – круглого столу з питань культурної дипломатії та гуманітарної політики.

Хто вони – подвижники формування реноме нашої держави у світі та на рідних теренах? Дізнайтеся на сторінках спецвипуску «Культури і життя», який тримаєте в руках.

Помічник аташе з питань культури посольства США в Україні Віра МАКСИМОВА:

– Я працюю в підрозділі посольства, який займається зближенням українського й американського народів, зближенням їхніх культур. Цього року ми підтримуємо Інститут Кеннана, співробітники якого проведуть серію семінарів по всій Україні.

Багато українських учених проходять стажування в Інституті Кеннана у Вашингтоні. Ми підтримуємо тих, хто там побував, щоб вони змогли втілити в Україні набуті знання та ідеї.

Нині презентується журнал «Агора». Представлена в ньому мандрівна виставка українських художників заохочує людей говорити про сьогодні, намагатися усвідомити, чому виникають конфлікти і як їм запобігати. У ньому також розміщено статтю американського експерта з музейної діяльності Лінди Норріс, котра побувала торік в Україні. Тому ми вирішили підтримати видавців журналу й організаторів презентації.

Я тішуся, що ми долучені до процесу культурного розвитку України, й переконана, що певні зміни, нехай повільно, але відбуваються.

Культурний імідж України

Світлана СОКОЛОВА

На Першому форумі культурної дипломатії України обговорили механізми промоушену вітчизняного у світі.

Захід відбувся в Дипломатичній академії України з ініціативи Міністерства закордонних справ. Учасники форуму намагалися створити спільну платформу для просування українського культурного продукту за кордоном та інтеграції нашої країни у світовий культурний простір. Партнером заходу виступив Київський офіс Інституту Кеннана (США).

Міністр закордонних справ Павло Клімкін та перший заступник міністра культури України Ігор Ліховий розповіли про підходи органів виконавчої влади, які вони представляють, до роботи у сфері культурної дипломатії. Високопосадовці також долучилися до дискусії «Хто і що повинен зробити задля втілення стратегії розвитку культурної дипломатії в Україні?»

До полеміки приєдналися посол з особливих доручень Міністерства закордонних

Ігор ЛІХОВИЙ, Дмитро КУЛЕБА, Павло КЛІМКІН, Ігор ПОШИВАЙЛО, Аліса ЛОЖЖІНА, Наталія МУСІЄНКО

справ Дмитро Кулеба, старший науковий співробітник Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України Наталія Мусієнко, заступник директора Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара», голова правління громадської організації «Музей Майдану» Ігор Пошивайло та головний редактор журналу «АртЮкрейн», заступник генерального директора Національного культурно-

мистецького та музейного комплексу «Мистецький Арсенал» Аліса Ложжкіна.

Модератором дискусії була директор Київського офісу Інституту Кеннана Катерина Смаглій.

Учасники дебатів обговорили форми реалізації ідеї Українського інституту як популяризатора вітчизняної культури у світі. Проект Концепції інституту, підготовлений науковцями Українського центру культурних досліджень за участю Мін-

культури, пройшов громадське обговорення у березні-квітні.

Документ був предметом експертних дискусій за участю керівників українських представництв аналогічних інституцій Польщі, Чехії, Франції, Німеччини та Великої Британії. Презентація проекту Концепції відбулася 11 червня.

Павло Клімкін запропонував спорудити у Вашингтоні десятки майданчиків, які стосувалися б історії та сучасного мистецтва України. ▶

Тонкощі дипломатії

«Створення основи для просування країни у світі – необхідність», – переконаний міністр закордонних справ України Павло КЛІМКІН.

– Для мене те, що відбувалося навколо Майдану й відбувається зараз, є остаточним відходом України від пострадянськості. Нам потрібно вирватися з лещат, які тримали Україну, і тому ми хочемо, щоб культурна дипломатія посіла особливе й належне їй місце в Міністерстві закордонних справ.

Зараз у нашій інституції розпочинаються реформи. Всередині міністерства ми створюємо підрозділи, що займатимуться, зокрема, й культурною дипломатією.

Вони будуть взаємодіяти з посольствами різних країн.

Нам потрібний ефективний життєздатний проект, який складався б із великих і малих проектів з мережами, що працювали б на досягнення спільної мети. Я відданий ідеї

створення Українського інституту з особливим органом – наглядною радою. Її мають сформувати люди, котрих považують у середовищі культури та науки. Саме вони визначали б напрямки роботи, залучали додаткове фінансу-

вання. Таким чином нам буде легше презентувати сучасну Україну світові. Ми самі маємо формувати бренд країни.

Тож необхідно створити Український інститут на кшталт Гете-інституту в Німеччині чи British Council у Великобританії. Закликаю всіх спільно працювати над цим проектом. При цьому кожен може реалізувати свої пропозиції.

Фундаментом культурної дипломатії має стати взаємодія держави та неурядових організацій, творчого середовища і бізнесу. На цій основі й утворюються ефективні проекти. Тож двері Міністерства закордонних справ завжди відкриті, ми готові до співпраці.

● **ВЗАЄМОДІЯ МІНІСТЕРСТВ**

Старший науковий співробітник Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України НАТАЛІЯ МУСИЄНКО:

— Важливо, що на форумі зустрілися та висловили свої думки і міністр закордонних справ, і перший заступник міністра культури.

Надсилайте нам свої пропозиції, ми їх обробимо й складемо до скарбниці культурної дипломатії. У презентованому журналі «Агора» подано e-mail Інституту Кеннана, що виступив академічною базою для цих культурних заходів (KyivOfficeKennan@gmail.com).

Соціальна активність

— Культурна дипломатія нині є практично волонтерством, але соціальна активність підштовхує офіційні структури до дій. І так, мабуть, воно буде й надалі, поки ми зможемо створити Український інститут.

Потрібно якомога більше використовувати мережу культурних центрів Міністерства закордонних справ. Та й інші міністерства мають давати змогу активістам проводити на їхній базі різноманітні заходи, щоб не виникало ситуацій, як із шикарною локацією в Парижі, яка не виконує своїх функцій.

Новий образ держави

— Зверніть увагу на афіші мандрівної виставки українських художників, що розміщені при вході до нашої зали. Вона стала можливою саме завдяки поєднанню зусиль нашого Інституту проблем сучасного мистецтва, американських Інституту Кеннана і Програми імені Фулбрайта, за допомоги посольства США в Україні за підтримки Міністерства закордонних справ України, Міністерства культури України та нашого медіа-партнера — газети «Культура і життя», а також Американсько-української ділової ради.

Поєднання всіх цих факторів, базоване на натхненні учасників, дало культурний продукт, який, мандруючи світом, формує новий образ України.

► «Цікавий проект, присвячений 200-літтю від дня народження Тараса Шевченка, демонструвався торік у Нью-Йорку, – пригадав Ігор Ліховий, – кілька років тому ще один проект відкрив очі американців на внесок українських модерністів у світову культуру.

Для популяризації вітчизняного мистецтва потрібно залучити систему наших культурно-інформаційних наукових форпостів у світі – Український музей у Нью-Йорку, Наукове товариство імені Тараса Шевченка...»

Інтерес учасників форуму викликали афіші мандрівної виставки «Революція гідності: образи українського Майдану 2013–2014», яка, на думку її куратора Наталії Мусієнко, стала поштовхом для початку роботи над концепцією культурної дипломатії, та новий випуск збірника «Агора» з питань музеїв та культурної дипломатії.

«Міністерству закордонних справ слід показувати виставки не лише в посольствах, – сказав Ігор Ліховий. – Ми також маємо презентувати українське мистецтво в престижних бібліотеках, музеях та виставкових залах інших держав».

«Помилка багатьох культурних проектів – нав'язування закордонній аудиторії кураторських смаків без урахування рівня сприйняття споживача», – застеріг Ігор Пошивайло та розповів про успішне

Велелюдний форум

проведення виставки «Творчість Свободи: (Р)еволюційна культура Майдану».

Побачити цю експозицію в Паризькому палаці Талейран приїхали послы, представники місцевої влади, культури... Виставку готові були прийняти кілька держав Європи.

Аліса Ложкіна поділилася досвідом проведення схожих проектів «Мистецьким Арсеналом»: «Ще до закінчення протистоянь на майдані Незалежності ми домовилися з Віденським виставковим залом про експозицію сучасного українського мистецтва і мистецтва революції».

Проведення виставки в Краківському музеї сучасного мистецтва зініціювало заку-

півлю творів українських митців для його колекції.

Про виставку у Чикаго писали «New York Post», «The Washington Post». Але я зрозуміла: зробити проект, який би помітили в Франції, Італії чи США, дуже непросто. Тому мене тішить, що буде створено Український інститут, але чи варто робити невеличку систему інституцій? Чи не краще було б започаткувати агенцію всередині країни, яка б на грантових умовах підтримувала точкові ініціативи, наприклад п'ять масштабних проектів щороку?»

Катерина Смаглій розставила акценти. Запропонувала Ігорю Ліховому увійти до робочої групи, яку, як оголосив

міністр закордонних справ, створять для реалізації пропозицій. Підтримала ідею співробітництва і тезу про необхідність роздержавлення та децентралізації культури, зауваживши: цей ключ відкриє двері для поширення кращої інформації про вітчизняне в світі. І звернула увагу на обкладинку «Агори», де жінка в національному вбранні розглядає своє відображення: «Україна та її культура мають дивитися на себе в дзеркало, бачити свої недоліки й переваги та розуміти, як саме вона може презентувати себе світові».

Фотознімки Юрія ШКОДИ та Мар'яна ЛУНІВА

Один у полі не воїн...

«Культурна дипломатія України вимагає консолідації зусиль», – вважає перший заступник міністра культури України ІГОР ЛІХОВИЙ.

– З огляду на це дякую українському офісу Інституту Кеннана (США) та пані Наталії Мусієнко за ідею провести такий форум. Хоча фінансові ресурси України досить обмежені, Міністерство культури працює над проектом стратегії розвитку вітчизняної культури. Але реалізувати її одному відомству не під силу.

Кілька років тому ми з тодішнім міністром закордонних справ Борисом Тарасюком запропонували

створити розгалужену мережу інформаційно-культурних центрів, а в кожному центральному органі виконавчої влади визначити дипломатичного радника, який би координував цю роботу.

Таким чином ми плекали надію активізувати державну культурну політику. Але наші сподівання були безпідставними, згодом прийшла влада, для якої українське не було пріоритетним.

Подібні центри подекуди діють і нині, та лише одиниці працюють злагоджено й результативно. Решта закладів не знайшли себе в цій системі. Вони час від часу проводять якісь акції, але їхня ефективність та відповідність загаль-

ній стратегії української культурної дипломатії викликає сумніви.

Я неодноразово пропонував створити Міністерство куль-

тури та інформації, бо ми маємо унікальну спадщину, але про неї мало знають в Україні, а ще менше – за межами держави.

У німецькому Дортмунді нещодавно відбувся цікавий міжнародний фестиваль мов і культур. Ним опікувалися переважно турецькі інституції.

Під час цих заходів я постійно дивувався, як наші сусіди вміють організувати роботу з популяризації своєї культури. Державні інституції, приватні підприємці та громадські організації об'єдналися задля реалізації амбітних цілей. Гадаю, і нам варто в них повчитися як слід працювати на ниві культурної дипломатії і промоції.

● **ОНОВЛЕНА «АГОРА»**

Слово редколегії

Цей випуск оновленого випуску журналу «Агора» ми присвячуємо питанням музеїв та культурній дипломатії, з огляду на потребу розробки та втілення реформ саме в гуманітарному секторі.

Журнал, що видається Київським офісом Інституту Кеннана з 2005 року, висвітлює багато питань міжнародних відносин, історії, економіки та політики України.

Занедбана недуга

Ще у 1970-х роках зі схожими проблемами зіткнулися музейні заклади країн Західної Європи та Північної Америки, про що писав видатний візіонер музейної справи Дункан Камерон:

«Нашим музеям дуже потрібна психотерапія. Маємо достатньо свідчень того, що деякі ключові інституції переживають кризу ідентичності. . . Це, зрозуміло, відносно нова музейна хвороба, хоч повсякчас нас переслідують традиційні скарги на манію величності з одного боку та втрати відчуття реальності з другого — однак на цей час криза, в її найпростішому вираженні, полягає в тому, що музеї та арт-галереї не розуміють, ким вони є та для чого існують. Наші інституції не можуть вирішити проблему визначення своєї ролі».

Поради від фахівців

Проаналізовано основні напрямки музейної реформи, інновації, найкращі практики просвітницької та експозиційної роботи музеїв України та світу, питання реформування експозицій історичних музеїв, інтелектуальну ревізію комуністичного минулого. Роль музеїв у просуванні ідеї демократії, вплив на економічний розвиток місцевих громад, їхню роль у розвитку культурної дипломатії.

Обговорюються завдання Українського інституту як інноваційного інструменту промоції нашої держави шляхом залучення широкого кола митців, культурних менеджерів та бізнесу.

Автори публікацій: Костянтин Акінша, Наталія Вищоцька, Гліб Вишеславський, Михайл Гнедовський, Катерина Деревська, Тамара Дворниченко, Юлія Ключко, Наталія Кондель-Пермінова, Лінда Норріс, Оксана Мельничук, Наталія Мусієнко, Ксенія Руденко, Ганна Рудик, Софія Рябчук, Катерина Смаглій, Тетяна Сосновська, Валентина Хархун, Оксана Чепелик, Григорій Шамбаровський, Людмила Шумлянська.

Дякуємо високоповажним авторам журналу та Інституту Кеннана при Міжнародному центрі підтримки науковців імені Вудро Вілсона у Вашингтоні за фінансову підтримку цього видання.

Наталія МУСІЄНКО, Катерина СМАГЛІЙ

Музейна реформа: європейський досвід

Катерина СМАГЛІЙ

Забезпечення прозорого державного та недержавного фінансування музеїв.

Задля поживлення культурних процесів та посилення конкурентності між закладами культури 1994 року в Естонії був створений Культурний ендаумент Естонії.

Він зареєстрований як окремий благодійний фонд, але працює під наглядом Міністерства культури. Приймає заявки від закладів культури на фінансування окремих розв’язаних проектів. Це примушує керівників музейних закладів стратегічно мислити стратегічно над важливими проектами, що мають суспільне значення.

До складу експертної ради Ендаументу входять поважні представники громадськості. Його бюджет наповнюється за рахунок акцизу з продажу алкогольних та тютюнових виробів. У 1998 році парламент Естонії також ухвалив Закон про збереження спадщини (Heritage Conservation Act). Згідно з ним покращення та модернізацію матеріально-технічної бази музеїв задля перетворення їх на привабливі інституції, що сприяють соціалізації та патріотичному вихованню молоді, було ви-

Катерина СМАГЛІЙ

знано пріоритетом державної політики.

У рамках цього закону парламент зобов’язав уряд Естонії виділити кошти на побудову нових сучасних та технологічно оснащених приміщень для національних музеїв (зокрема для Національної галереї мистецтв). Щоб забезпечити фінансування цих проектів, уряд 2002 року видав постанову, за якою податок з роботи казино та інших ігрових закладів спрямовується на розвиток культури та спорту (the Gambling Tax Act, 2002).

Із 2003 року в Угорщині діє правило, відповідно до якого умовою подовження фінансування для музеїв є подання до Міністерства культури короткострокового маркетин-

гового плану разом із планом виставкової та експозиційної роботи на рік. Такі зміни були необхідні для того, щоб музеї з (псевдо) науково-дослідних інституцій перетворювалися на організації, орієнтовані на роботу з громадою та музейною аудиторією.

Створення національного культурного ендаументу жваво обговорювалося в Україні після Євромайдану. Ці дискусії необхідно посилити та розпочати адвокаційну кампанію, аби забезпечити прозоре фінансування культури та модернізацію культурної політики країни.

Задля зменшення залежності музеїв від державного фінансування ми маємо розширити можливість музейних адміністраторів із залу-

чення позабюджетних коштів на розвиток колекцій, експозицій та просвітницьких програм. Цього можна досягти шляхом розвитку партнерських відносин між музеями та громадськими організаціями та впровадження елементів соціального підприємництва в музеях.

Світова практика демонструє, що лише 30–50 відсотків бюджету музеїв забезпечує держава, решта ж складається з добровільних пожертв від меценатів або надходжень від платних музейних послуг. Така модель управління й фінансування створює «три точки опори», які й забезпечують стабільність музейних організацій.

Пропозиції вчених

Міністерство культури України ініціює створення Українського інституту Тараса Шевченка.

Розробники Концепції пропонують керуватися такими пріоритетами у розташуванні офісів інституту: країни Центрально-Східної Європи, де існує помітний інтерес до України та її культури (Польща, країни Балтії, Грузія, Білорусь, Чехія, Румунія); великі країни, де є значні

українські громади (США, Канада, Італія, Іспанія, Португалія); провідні країни Європи та інших регіонів світу (Німеччина, Великобританія, Франція, Китай, Японія, Індія).

Планується, що діяльність мережі закладів фінансуватиметься за рахунок коштів державного бюджету; коштів (грантів) європейських та міжнародних культурних програм та добровільних пожертв і спонсорських коштів ►

Перед Вілсон-центром у Вашингтоні: Юрій МАЦІЄВСЬКИЙ, Наталія МУСІЄНКО, Григорій ШАМБАРОВСЬКИЙ

● **ІДЕЇ**

Керівник програм Європейського Союзу – Східного партнерства «Культура 2015/2018» Террі СЕНДЕЛЛ:

– Одна з порад – визначити цільову аудиторію. Британська рада, наприклад, організовує багато програм для молоді, вважаючи їх інвестиціями в майбутнє.

Важливими є стабільність і правильний розрахунок ресурсів. У Лондоні на початку 1990-х років було створено Чеський центр. Та уряд Чехії витратив багато грошей на будівництво – і нічого не залишилося на заходи.

Україна має представити себе зовнішньому світові більш чітко. Багато негараздів сталося через те, що цього ніхто не робив раніше.

Директор Київського офісу Інституту Кеннана Катерина СМАГЛІЙ:

– Випускники нашого інституту вже втілюють низку ініціатив із культурної дипломатії. Наталія Мусієнко організувала виставку мистецтва Майдану, яка мандрує не лише Україною, але й США.

Але все ж відчувається кадровий голод. Не з'являється у нас фахівці з культурної дипломатії, якщо в університетах не буде відповідного курсу. У цьому громадські організації й аналітичні центри готові підставити плече Міністерству культури та Міністерству освіти.

Заступник директора Інституту Адама Міцкевича Ольга ВИСОЦЬКА:

– Культурна дипломатія – це впливовий інструмент, але він потребує важкої роботи. Необхідно мати конкретний план і стратегію, які означають майбутнє Українського інституту на 10 років. Це надасть можливість для створення довготривалих проєктів, зокрема й спільно з міжнародними партнерами.

Ми хочемо поділитися з вами найкращою практикою, напрацьованою Інститутом Міцкевича за 15 років, тож запрошуємо українських колег до Польщі.

Український інститут – є концепція!

Лідія ОРЛЕНКО

Ухвалити урядове рішення про створення Інституту імені Тараса Шевченка планують до кінця року.

Такі плани оголосив 11 червня на засіданні круглого столу в столичному Українформі віце-прем'єр-міністр – міністр культури України В'ячеслав Кириленко. Високоповажне представництво зібрало презентація концепції Українського інституту (Інституту імені Тараса Шевченка).

На захід, організований Українформом та Міністерством культури України, прибули представники органів державної влади, міжнародних організацій, посольств, іноземних культурних центрів в Україні, науковці, митці та громадські діячі. Модератором виступив заступник міністра культури України з питань євроінтеграції Андрій Вітренко.

«Ідея Українського інституту спрямована на популяризацію вітчизняної культури за кордоном, – сказав віце-прем'єр-міністр – міністр культури України В'ячеслав Кириленко. – Одне з ключових питань – достатнє фінансове забезпечення. Більша кількість витратків на цю справу має бути передбачена вже в бюджеті наступного року».

Але одним із головних завдань для реалізації задуму залишається пошук спільних механізмів фінансування за участю держави, іноземних партнерів, меценатів і благодійників. І якщо для цього потрібно буде ухвалити не тільки урядове рішення, але й рамковий закон у парламенті, В'ячеслав Кириленко, як віце-прем'єр-міністр, запропонує це зробити.

Олександр Буценко, директор Українського центру культурних досліджень, окреслив концепцію майбутнього інституту. Місією закладу стане презентація культурних подій і продуктів,

які створюються на теренах України, та поширення в нашій країні європейської культури (за допомогою культурних євротренінгів).

«Пріоритети формування мережі осередків Українського інституту – країни Центральної та Східної Європи, країни Європейського Союзу та Великої сімки. Крім того, необхідно буде поширити діяльність інституції на країни, у яких проживають значні українські громади, – зазначив Олександр Буценко.

На Першому форумі культурної дипломатії міністр закордонних справ України Павло Клімкін наголосив, що невдовзі буде визначено можливості й ресурси Укра-

Під час презентації

ву має бути передбачена вже в бюджеті наступного року».

Олександр Буценко, директор Українського центру культурних досліджень, окреслив концепцію майбутнього інституту. Місією закладу стане презентація культурних подій і продуктів,

які створюються на теренах України, та поширення в нашій країні європейської культури (за допомогою культурних євротренінгів).

«Пріоритети формування мережі осередків Українського інституту – країни Центральної та Східної Європи, країни Європейського Союзу та Великої сімки. Крім того, необхідно буде поширити діяльність інституції на країни, у яких проживають значні українські громади, – зазначив Олександр Буценко.

На Першому форумі культурної дипломатії міністр закордонних справ України Павло Клімкін наголосив, що невдовзі буде визначено можливості й ресурси Укра-

кументи та плани роботи інституту, заслуховує звіти про виконання цих планів та окремих проєктів. Варто зменшити кількість «наглядачів», а безпосередньо патронат передати Президенту, беручи до уваги його представницькі функції, і підсилити участь громадських організацій.

Варто застосовувати ідеї громадсько-державного партнерства, залучення молоді до проєктів. Принципом роботи має стати проєктний менеджмент.

Персонал осередків Українського інституту склада-

ється з 5–8 осіб: керівника осередку (директора), відповідного фахівця з міжнародного культурного співробітництва, фахівця з інформаційних технологій, 1–2 менеджерів культурних проєктів, 2–3 місцевих експертів, котрі володіють українською мовою та орієнтуються не лише в питаннях української культури, а й у місцевому культурно-мистецькому житті.

Неурядові організації та індивідууми заохочують створення і розвивають платформи для взаємного

інського інституту імені Тараса Шевченка, його бренд (на конкурсній основі), а також розроблено установчі документи закладу.

«На урядовому рівні буде сформовано робочу групу для внесення проєкту постанови про створення Українського інституту, – повідомив В'ячеслав Кириленко. – У планах – ухвалити відповідне рішення до кінця року».

На початку своєї діяльності заклад займатиметься двома трьома довготривалими та кількома проєктами на коротку перспективу. Зокрема, йдеться про заходи промоційного характеру.

Фотознімок Романа РАТУШНОГО

культурного обміну. Приватний рівень передбачає культурну дипломатію, здійснювану приватними акціонерними компаніями.

На державному рівні головними інструментами, що ефективно використовуються в міжнародних культурних зв'язках, залишаються угоди про співробітництво (особливо двосторонні), про роки культури чи спільні заходи (форуми, фестивалі, дні культури).

Григорій ШАМБОРОВСЬКИЙ,
Наталія МУСІЄНКО

● МИСТЕЦТВО ЗМІН

Мар'ян ЛУНІВ. «Аркан»

Мандрівну виставку українського передового мистецтва «Правдиві свідчення: від Майдану до сьогодні» відкрили у Чернівцях.

До галереї «SweetART-Знання» прийшли чернівчани, котрим важливо почути, побачити і прочитати про Майдан, який змінив Україну. Там їх чекали люди, котрі створили не просто виставку, а майданчик для обміну думками й емоціями.

Поряд із картинами стоїть стенд, на якому кожен охочий може написати, що для нього означає Майдан.

● НЕБАЙДУЖІСТЬ СВІТУ

Директор Програми академічних обмінів імені Фулбрайта в Україні Марта Коломиєць приїхала на презентацію в Чернівці й долучилася до створення цього нового полотна. Для неї Майдан – це шанс для України стати демократичною розвиненою державою.

Ідея виставки сорока картин сімнадцятьох сучасних художників України виникла за океаном. Рік тому у Вашингтоні й Чикаго куратор експозиції Наталія Мусієнко читала лекцію про мистецтво Майдану. А слухачі її запитували: «Чому досі немає такого проекту, який би презентував такий потужний каталізатор мистецтва, як Євромайдан?»

● ПЛЮС МІСЦЕВИЙ ТАЛАНТ

Проект запрацював у вересні 2014-го в Києві у галереї Програми академічних обмінів імені Фулбрайта. До створення виставки долучилися Юлія Беляєва, Гліб Вишеславський, Антон Гаук, Олена Голуб, Мар'яна Гончаренко, Андрій Єрмоленко, Микита Завілінський, Мар'ян Луїв, Олекс Манн, Роман Михайлюк, Анастасія Некипіла, Марія Павленко, Іван Семесюк, Андрій Сидоренко, Тетяна Русецька, Ірина Хованець, Оксана Чепелик.

Особливістю мандрівної виставки є те, що в кожному місті до постійного складу художників долучається і місцевий митець. Чернівці в експозиції презентувала Мар'яна Романюк.

Кожен зможе прийти на виставку, яка триватиме до 17 червня, й побачити розірване коло воїнів від Мар'яна Луїва, «криве дзеркало» телебачення від Мар'яни Гончаренко, бандериків від Івана Семесюка і залишити свою емоцію усім її учасникам.

Юлія ЗАДОРЖНЯК

Культура в дії

Інна КУБАЙ

У Чернівцях відбувся круглий стіл «Гуманітарна політика та культурна дипломатія в Україні».

Науковці, громадські діячі та працівники культурно-освітніх закладів обговорили основні досягнення, проблеми й перспективи галузі.

Ініціаторами й основними організаторами заходу виступили Київський офіс Інституту Кеннана при Центрі імені Вудро Вілсона та Програма академічних обмінів імені Фулбрайта, співорганізаторами на місцевому рівні – громадська організація «Квадрівіум» за сприяння Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Обговорювалися нагальні та перспективні питання розвитку культурної дипломатії в Україні. Серед них – створення Українського інституту й закріплення його програмної діяльності на інституційному рівні як інноваційного інструмента промоції нашої держави у світі, а також вивчення світового досвіду реформування музейної сфери та можливостей його використання для українських культурно-освітніх закладів.

Приємним та пізнавальним бонусом, за словами учасників заходу, стала презентація дослідницьких стипендіальних програм і можливостей Інституту Кеннана та Програми академічних обмінів імені Фулбрайта, адже їх представили безпосередньо директори вищезазначених міжнародних центрів підтримки науковців – Катерина Смагльї та Марта Коломиєць.

Зокрема М. Коломиєць наголосила на тому, що Програма імені Фулбрайта починаючи з 1992 року не тільки увійшла до культурно-наукового простору України, але й завдяки її випускникам трансформувалася у свого роду фермент активізації інтелектуального життя в Україні. Як приклад директорка програми навела перелік українських випуск-

ників фулбрайтівських програм, котрі нині перебувають у форвартері десятків наукових напрацювань і досягнень та є своєрідними лідерами думок нашої держави.

Директорка Київського офісу Інституту Кеннана К. Смагльї детально розповіла про діяльність міжнародного центру в Україні, зазначивши, що

Дискусія

він підтримує наукові дослідження в галузі гуманітарних і суспільних наук, сприяє розвитку діалогу й взаємодії між наукою і практикою.

К. Смагльї наголосила, що акумуляційною сумою результатів досліджень і публічних заходів Інституту в Україні є часопис «Агора», в якому вчені й політики можуть відверто висловлювати свої думки, дискутувати щодо актуальних світових суспільно-політичних проблем і тенденцій сприяючи таким чином трансформації та прогресу Української держави.

Підбиваючи підсумки, директорка обох програм наголосила, що їхні міжнародні центри підтримки науковців відкриті до співпраці з дослідниками, громадськими діячами, митцями з усіх куточків України, спростовуючи ustalений міф про зацикленість такого роду програм на мешканцях великих міст та регіонів.

З вітальним словом до учасників круглого столу звернулася проректор із науково-педагогічної роботи з питань навчально-виховного процесу Чернівецького національного університету професор Тамара Марусик. Вона акцентувала свою увагу на результатах багатьох українських та закордонних соціологічних

досліджень – об'єкт світової культурної спадщини: сучасність та перспективи розвитку» доцент, завідувач кафедри архітектури цього ж вишу Ірина Коротун.

З вітальним словом від співорганізаторів заходу – громадської організації «Квадрівіум» – виступила її голова, вчений секретар Чернівець-

кого національного університету Інна Кубай. Вона подякувала Київському офісу Інституту Кеннана та програмі академічних обмінів імені Фулбрайта в особі їхніх керівників за виявлену ініціативу провести фахову інноваційну дискусію. У центрі цієї дискусії лежить створення позитивного міжнародного іміджу України посиленням культурної й наукової присутності держави у світі за допомогою засобів культурної дипломатії.

Жваве зацікавлення (особливо серед представників музейної сфери) викликала та породила шквал запитань панельна доповідь Катерини Смагльї «Реформування музейної сфери України та європейський досвід реформ».

«Саме музеї, як зберігачі, дослідники та інтерпретатори спадщини, можуть відіграти надважливу роль у процесі

● НАЙНОВІШІ ТЕНДЕНЦІЇ

У музеї історії польських євреїв застосували не синхронне, як у попередньому випадку, а діакронне розширення контексту. Тема Голокосту подається в контексті життя євреїв на теренах Польщі протягом багатьох століть, а євреї розглядаються як органічна частка польського народу (знаменні кілька прикладів, зокрема участь євреїв у Варшавському повстанні та «Солидарності»).

Музей утілює найновіші історико-політичні та музеальні тенденції, пов'язані з новим статусом Польщі як частини Євросоюзу: нарація підпорядкована понаднаціональним цінностям. Вони увиразнюються, якщо згадати те, що музей історії Польщі досі перебуває в процесі становлення.

● «ІСТОРІЯ» В НОВОЧАСНИХ МУЗЕЯХ

У статті «Музеї комунізму в контексті польської музеальної політики», надрукованій у журналі «Агора», основна увага зосереджена на закладах, котрі документують історію ХХ століття.

На сьогодні помітні кілька тенденцій, пов'язаних із подібними музеями. *По-перше*, модернізація виставкового потенціалу та відкриття нових музеїв-меморіалів, як, скажімо, відділення музею на Майданку в Белжці та Собіборі.

Для них характерне ускладнення музеальної нарації, заміна домінант у репрезентації «реальної смерті» на «смерть символічну».

По-друге, створення музеїв, які подають історію Голокосту в ширшому контексті чи більшій історичній перспективі.

Приміром, у музеї «Фабрика Шиндлера» використано маркетинговий підхід: назва музею відсилає нас до популярного оскароносного фільму Стивена Спілберга «Список Шиндлера». Сам музей розташований у приміщенні колишньої фабрики, але постійна виставка присвячена Кракову періоду нацистської окупації.

Уся експозиція постає як діалог, а інколи як спростування «поп-змісту», закладеного у фільмі. Тема Шиндлера з'являється в експозиції спочатку фрагментарно, а потім «натуралізується» в його кабінеті, який зберігся до сьогодні.

Єврейська тема, хоч і є панівною, постає в ширшому контексті – оповіді про окупований Краків: арешти університетських професорів, особливості щоденного життя кравів'ян за окупації, поява опору тощо.

Історико-культурний контекст додає нових нюансів до осмислення трагедії Голокосту.

Валентина ХАРХУН

формування ідентичності нової європейської України. Однак не всі музейні куратори мають сміливість кардинально змінювати свої експозиції та методи роботи з публікою: скільки музеїв України нині мають інтерактивний сайт із детальною інформацією про унікальність власного культурного простору та продукту?» – справедливо зауважила Катерина Смаглій.

Де межа, за яку не може переходити держава у справах регулювання роботи культурно-освітніх закладів? Який статус – державний чи приватний – потрібний музеям для безперешкодного функціонування й креативу? Яким чином іноземні дослідники, котрі стажуються в Чернівецькому музеї історії та культури євреїв Буковини, покращують міжнародний імідж держави? Це лише невеликий перелік питань, які піднімали й обговорювали учасники круглого столу.

«Україна потребує створення істотно іншої моделі культурної дипломатії та нової, динамічної політики культурної промоції в Європі. Адже кризи в сучасній гуманітарній політиці держави, неефективну роботу культурно-інформаційних центрів у складі закордонних дипломатичних установ України можна побачити неозброєним оком», – вважає старший науковий співробітник Інституту проблем сучасного мис-

Проблеми – не містечкові

тецтва Національної академії мистецтв України Наталія Мусієнко.

Вирішення цього питання вона бачить у створенні мережі українських інститутів у світі. Н. Мусієнко підкреслила, що нинішні драматичні події в Україні, військова й інформаційна агресія Росії викривають стратегічну недооцінку використання важелів культурної дипломатії в нашій державі протягом багатьох років.

Професор, завідувач кафедри української літератури Ніжинського державного університету імені М. Гоголя Валентина Хархун зосередила увагу на польській

музейній нарації про комунізм. «Типологія музеєфікації комуністичного минулого в Польщі засвідчує поліваріативність нараційних стратегій у суперечливому та багатомірному образі PRL, що поглиблює резонанс проблеми співмірності індивідуальних пам'ятей із колективною пам'яттю польського народу», – резюмувала В. Хархун.

Особливе зацікавлення серед представників професорсько-викладацького складу Чернівецького національного університету викликала ідея, висловлена Н. Мусієнко, про започаткування в університеті курсу під назвою «Культурна дипломатія».

Як зазначив модератор заходу, професор кафедри міжнародних відносин університету, багаторазовий випускник фулбрайтівських та кеннанівських дослідницьких програм С. Федуняк, культурна дипломатія є інструментом міжнародного діалогу і може повернути увагу міжнародної спільноти та збільшити гуманітарну допомогу з огляду на військові дії на сході України.

Організатори заходу висловлюють подяку доповідачам та учасникам дискусії за цікаві думки та запропоновані підходи до вирішення піднятих питань.

Подолання кордонів

«Міжнародна освіта сприяє міжкультурній комунікації», – впевнена Марта КОЛОМИЄЦЬ.

– Програма імені Фулбрайта ще з 1992 року почала входити до культурного, освітнього й наукового простору України.

За час її існування понад 900 українських дослідників навчалися й стажувалися у США, а більше 500 американців викладали, займалися науковою працею, брали активну участь у суспільному житті України.

Американські учасники Програми долучаються до роботи українських музеїв та інших культурних осередків, ознайомлюються з українськими традиціями.

Міжнародні програми обміну допомагають науковцям та студентам долати географічні кордони.

Живе спілкування «від людини до людини» сприяє взаєморозумінню, налаго-

дженню мережі особистих та професійних контактів.

Засновник Програми сенатор Вільям Фулбрайт зазначав, що міжнародна освіта перетворює національні цінності на людські – ми стаємо більш терпимими й починаємо більше цінувати те, що нас вирізняє.

Вона також сприяє гуманізації міжнародних стосунків і спонукає визнавати й поважати інші культури.

А головне – ми усвідомлюємо важливість співпраці задля миру та добра цілої громади.

Українські випускники фулбрайтівських програм проводять сотні значущих наукових досліджень, є лідерами формування суспільної думки, активними державними й громадськими діячами.

За складної ситуації в Україні наявність такого потенціалу, віримо, спрацювало на користь усьому народові.

● **ОКСАНА ЗАБУЖКО:**
«...ДОРОГІ «УКРАЇНСЬКІ ЖУРНАЛІСТИ», ВИ ВЗАГАЛІ ПРИТОМНІ?!»

Нещодавно інтернет-простір поповнився новим ресурсом – запрацював сайт журналу «Музика», розроблений у нашому Національному газетно-журнальному видавництві. Можливості для спілкування із шанувальниками музичного мистецтва значно розширилися.

Тепер ми маємо змогу знайомити усіх небайдужих до музичної культури із набагато більшою кількістю інформації, численними цікавими подіями музичного життя, котрі просто неможливо усі висвітлити на сторінках шести планових річних номерів часопису. Сайт оновлюється практично щоденно.

Трохи більше тижня тому ми анонсували концерт-презентацію компакт-дисків фортепіанної і камерної музики основоположника української класичної композиторської школи Миколи Лисенка у записках Соломії Сороки (скрипка, США) й Артура Гріна (фортепіано, США), виданих лондонською фірмою Toccata Classics. Акція успішно відбулася у київському Музеї Миколи Лисенка 10 червня.

Розуміючи, що сайт, який менше місяця працює в мережі, має не так уже й багато відвідувачів, ми робимо усе можливе, аби його активно розвивати й просувати. Тому нам було особливо приємно дізнатися, що нас читає, зокрема, відома українська письменниця Оксана Забужко, котра на своїй сторінці у Facebook написала:

«Називається – здоровий, родина... За кілька годин, проведених на рідній землі, виявилось, що жоден мій співрозомець, – а серед них були й музиканти! – слихом не слихав про цю подію: <http://music.cultura.media/2788-muzej-mukoly-lysenka-zapros.../> Дорогі українські журналісти, ви взагалі притомні?!»

Отже, з одного боку, ми пересвідчилися, що про нас за такий короткий проміжок часу уже встигла дізнатися небадьдож до культури громадськість, та ще й у такому вагомому представництві, а з іншого, – як, на жаль, мало цікавляться справжніми подіями музичного життя сучасні українські засоби масової інформації.

Ольга ГОЛИНСЬКА,
головний редактор журналу «Музика»

Арт-відкриття Словенії

Світлана СОКОЛОВА

У Міністерстві закордонних справ України презентовані виставкові проекти «Slovenia / ART scanning» та «Photoarchive».

Вони здійснені Центром сучасного мистецтва «Єрмілов-Центр» (Харків), аби поділитися радістю відкриття, якою насолодились українські митці, відвідавши Словенію. Особливо мандрівників вразила архітектура Любляни, середньовічний Піран та заворожливі дива печери Постойнська Яма, найкрасивіша у всій країні гора Триглав, а також старовинні замки та середньовічні вулички невеликих міст, що зберегли чарівність європейської готики і бароко.

Не залишила байдужими людей мистецтва і зустріч зі словенцями – працюючими, доброзичливими акуратистами, у яких вулиці свіжі, немов їх побризкали парфумами, жовте листя у водостоках як декор, а будиночки потопають у квітниках.

Тому й розповідь про Словенію – із використанням творчих асоціативних образів, новітніх медіатехнологій і живопису. Виставка засвідчує інтегрованість сучасного

Презентація експозиції

українського мистецтва в європейський арт-простір.

«Photoarchive» переконує в нетлінності краси стародавньої архітектури краю та спонукає дбайливо до неї ставитися, а «Slovenia / ART scanning» ознайомлює із сучасною, динамічною і водночас затишною доброзичливою країною.

«Я вірю в силу культурної дипломатії, – висловив свою думку щодо презентації проектів міністр закордонних справ України Павло Клімкін. – Мистецтво змінює нас і світ довкола, дозволяючи краще розуміти один одного, знаходити спільні цінності та шанувати те, що нас відрізняє.

Радий, що цим проектом нам із партнерами вдалося зробити свій внесок у таку важливу справу».

Посол Республіки Словенія в Україні пані Наташа Прах наголосила: «Проекти «Slovenia / ART scanning» та «Photoarchive» – приклад поєднання зусиль арт-спільноти та дипломатичних інституцій задля створення яскравой презентації країни поза її межами через сучасне мистецтво та формування міжкультурного діалогу й порозуміння».

«Сподіваюся, що ця творча ініціатива не залишить нікого байдужим, підтримуючи згуртованість лю-

дей позитивним підходом до мистецтва. І, можливо, стане моделлю міжкультурного діалогу. Адже Словенія покликана поділитися своїм культурним надбанням з Україною заради спільного європейського майбутнього», – сказав Почесний консул Республіки Словенія в Харкові Анатолій Бондаренко.

Учасники проекту – молоді, але вже відомі митці Роман Мінін, Олексій Яловега, Олег Винник-Штеп. Творчий дебют – Владислав Бондаренко. Керівник проекту – Наталя Іванова. Куратор – Анна Кравченко.

Єдність у різноманітті

«Ми продовжуємо офіційний проект творення арт-простору України», – наголосила перший заступник міністра закордонних справ України Наталя ГАЛІБАРЕНКО.

– Хоч нас і називають сухими чиновниками, запевняю: ми теж цінуємо прекрасне, тож я вітаю всіх із відкриттям нинішньої виставки.

Багато хто з вас пам'ятає, що свій арт-майданчик у Міністерстві закордонних справ ми відкрили ще торік. Спробували на практиці реалізувати слоган Європейського

Союзу «Єдність у різноманітті» і дати нашим гостям можливість серед таких тривожних буднів насолодитися

принаймні кількома хвилинами прекрасного.

Я щиро дякую людям, завдяки старанням яких ця вистав-

ка стала можливою. Насамперед Почесному консулові Словенії в Харкові, котрий допоміг нашим талановитим художникам відвідати Словенію й передати у своїй творчості те, що вони там побачили. Посольству Словенії в Україні та послу Наташі Прах, завдяки ентузіазму якої ви маєте змогу насолодитися цим мистецтвом. Колегам, котрі докладали зусиль до організації цієї прекрасної виставки.

Ми й надалі будемо продовжувати таку чудову традицію – сприяти творенню українського арт-простору та популяризації його за кордоном.

● МІЦЬ СИНЕРГІЇ

«Виставка – ідеальний приклад культурної дипломатії», – наголосив Посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України Дмитро КУЛЕБА.

– Це друга така виставка в міністерстві. Першим був кураторський проект Лізи Герман і Маші Ланько «Владні вертикалі. Фанерні колонади». Вперше сучасне українське мистецтво потрапило в стіни не лише Міністерства закордонних справ, але й органів державної влади.

Назустріч взаємодії

– Наша стратегія – використовувати арт-простір інституції для демонстрації сучасного українського мистецтва і, відповідно, України як сучасної держави. Тому коли працівники посольства Словенії поділилися з нами думками про майбутній проект, ми зрозуміли: ось ідеальний приклад культурної дипломатії.

Міністерство закордонних справ і надалі представлятиме сучасне українське мистецтво та приклади культурної дипломатії, коли вітчизняні митці взаємодіють із зарубіжними, виробляючи гідний мистецький продукт.

Актуальне завдання – сформувати мережу учасників процесу і від влади, і від мистецького простору, та досягти синергії зусиль для того, щоб якнайкраще представляти Україну за кордоном.

На горизонті – новий проект

– Протягом кількох найближчих місяців, поки триватиме ця виставка, ми шукатимемо нові проекти. Нещодавно до мене звернувся посол однієї держави з пропозицією представити мистецтво своєї країни. Ми домовилися про зустріч, під час якої обговоримо всі деталі організації такого заходу.

Міністерство закордонних справ може надати абсолютно вільний доступ на виставку. Ми плануємо проводити екскурсії для пересічних громадян. Усі охочі матимуть змогу записатися на кураторську екскурсію. Відповідна інформація про всі заходи буде розташована на сайті Міністерства закордонних справ України і на сторінці міністерства у «Фейсбуці».

Проект-позитив

«Сучасне мистецтво буває агресивним, а це інший кут зору – досвід доброзичливої, затишної Словенії», – розповідає директор Центру сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» (Харків) Наталія ІВАНОВА.

– Словенія теж, як і Україна, понад 20 років незалежна, і ми сподіваємося, що такі проекти дозволять країнам обмінюватися набутиим за цей час досвідом.

Міністерство намагається всіляко сприяти культурній

дипломатії. Я переконана, що його співробітникам згодом захочеться помандрувати коридорами не тільки через специфіку роботи – з кабінету в кабінет, а й аби подивитися на щось, трошки відпочити від справ.

У нас була ідея показати українцям Словенію очима українських митців. Сподівалися, що презентація під кутом зору співвітчизників зацікавить глядачів. Отож ми відібрали художників, Роман Мінін зробив фото, Олег Винник – живопис, а Олексій

Яловега відтворив хронологію подій.

Проект подарував нам дебюти, бо арт-інституція має давати дорогу молодим талантам. Серед таких відкриттів були Владислав Бондаренко зі своїм проектом «Photoarchive» і молодий куратор Ганна Кравченко.

Взагалі для цього заходу було створено багато робіт, бо приміщення «ЄрміловЦентру» – це понад 1000 м² виставкової площі. Серед них і твори Романа Мініна й Олега Винника, які не ввійшли в

експозицію, виставлену в міністерстві, та багато інших.

Взагалі-то ми відбирали не роботи, а саме митців. І коли запропонували саме цим трьом особам взяти участь у виставці, то були впевнені у високій художності фотознімків і живопису, у вдалому виборі стилю медіа-ресурсів і відеоробіт. Кожен, хто працював над цим проектом, вклав у нього частинку своєї душі, і тому зрештою ми маємо проект-позитив, виставку-релакс.

Фотознімки Юрія ШКОДИ

Під час огляду серії фотографій Романа МІНІНА «Салют Словенія»

Перший досвід

«Чарівність проекту в тому, що в ньому поєднуються і живопис, і фото, і відео. Він чудово описує Словенію», – підкреслює куратор Ганна КРАВЧЕНКО.

– Це мій перший кураторський досвід. До цього я рік працювала у «ЄрміловЦентрі», набувала необхідних навичок. Водночас не можу сказати, що цей проект є моїм особистим досягненням, адже над ним працювала ціла команда. Це спільний результат індивідуальної роботи кожного.

У стінах Міністерства закордонних справ виставка представлена, на жаль, не по-

вністю. Принадність цього проекту полягає саме в показі Словенії з різних боків – в експозиції знайшлося місце

і живопису, і фотознімкам, і відеоматеріалам. Усе це дає змогу якнайкраще пізнати країну.

Я вважаю, що художники з поставленим перед ними завданням впоралися відмінно.

За рахунок того, що простір великий, а стіни високі, показувати в цьому приміщенні роботи маленького формату не надто доречно, тому бачимо лише ті, які тут будуть мати дуже гарний вигляд. Я навіть не можу сказати, що це найкращі твори, бо дуже багато чого ми тут не виставили, а твори ж усі хороші!

Представляючи виставку в Міністерстві закордонних справ України, ми набуємо нового цінного досвіду роботи – з дипломатичною інституцією.

● МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРСНИЙ ВІДБІР

на заміщення вакантної посади **генерального директора-художнього керівника державного підприємства «Державна циркова компанія України»** (м. Київ, пл. Перемоги, 2).

Основні напрямки діяльності державного підприємства «Державна циркова компанія України» – створення циркових програм, атракціонів та номерів та організація обслуговування всіх верств населення України послугами циркового мистецтва.

Кваліфікаційні вимоги до кандидата. Повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи в галузі культури на посадах не нижче керівників нижчого рівня – не менше 5 років.

Кандидат повинен знати: державну мову; Конституцію України; чинне законодавство в галузі культури та мистецтва; основи трудового законодавства України; чин-

ні нормативні акти, що регулюють творчо-виробничу і господарсько-фінансову діяльність підприємства; постанови та рішення Кабінету Міністрів, Міністерства культури України, органів місцевого самоврядування в галузі культури; економіку, організацію, основи та специфіку циркового виробництва; сучасні методи господарювання та управління; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Завдання та обов'язки керівника. Здійснює оперативне керівництво діяльністю підприємства. Забезпечує розроблення та виконання виробничо-творчих і фінансових планів, що спрямовані на формування та забезпечення потреб населення у цирковому мистецтві, соціальний розвиток колективу.

Діє від імені підприємства. Представляє його інтереси в державних, кооперативних, комерційних підприємствах і установах, громадських організаціях, судових і арбітражних органах. Відкриває

рахунки у банках. Користується правом розпорядження коштами. Видає, приймає до платежів зобов'язання.

Несе персональну відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років.

У межах своєї компетенції видає накази та інші акти, дає вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів та працівників. Укладає угоди та контракти. Визначає загальну чисельність працівників, структуру та штати, посадові обов'язки та посадові оклади працівників.

Вживає заходів щодо морального заохочення і матеріального стимулювання працівників, накладає дисциплінарні стягнення. Забезпечує ефективне використання і зберігання закріпленого за підприємством майна.

Організовує весь комплекс робіт із прокату циркових вистав. Вживає заходів щодо забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами, найкращого використання знань та досвіду працівників, створення безпечних і сприятливих умов праці. Забезпечує розроблення, укладання і виконання колективного договору.

Вирішує всі питання в межах наданих йому прав, доручає виконання окремих організаційно-господарських функцій іншим посадовим особам: заступникам директора, керівникам функціональних підрозділів підприємства. Забезпечує додержання законності, активне використання правових засобів удосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни та обліку.

Кандидат повинен надати:
– заяву про участь у конкурсному відборі на заміщення посади;
– належним чином завірених копій документа, що засвідчує особу, витяг із трудової книжки, копію

документа про повну вищу освіту за відповідною спеціальністю та, у разі наявності, копію документа про підвищення кваліфікації;
– заповнений аркуш обліку кадрів;

– інформацію про досвід успішної роботи з управління підприємством;

– довідку про стан здоров'я (форма 133 - О);

– довідку про відсутність судимості;

– рекомендації та інші документи на свій розсуд.

Відповідальність за достовірність документів несе претендент.

Документи від претендентів на посаду приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення в газеті «Культура і життя» за адресою:

Міністерство культури України

Департамент мистецтв та навчальних закладів

вул. І. Франка, 19 м. Київ, 01601.

● МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРСНИЙ ВІДБІР

на заміщення вакантних посад:

1. Генерального директора державного підприємства «Криворізький державний цирк» (м. Кривий ріг, вул. ХХІ Партз'їзду, 10).

2. Директора державного підприємства «Одеський державний цирк» (м. Одеса, вул. Коблевська, 25).

3. Генерального директора державного підприємства «Харківський державний цирк» (м. Харків, майдан Ірини Бугримової, 1).

Основні напрямки діяльності підприємств – організація обслуговування населення послугами циркового мистецтва, створення і показ власних та інших вітчизняних циркових програм, атракціонів, окремих номерів та вистав.

Кваліфікаційні вимоги до кандидата. Повна вища освіта (магістр, спеціаліст). Стаж роботи в галузі культури на посадах не нижче керівників нижчого рівня – не менше 5 років.

Кандидат повинен знати: державну мову; Конституцію України; чинне законодавство в галузі культури та мистецтва; основи трудового законодавства України; чинні нормативні акти, що регулюють творчо-виробничу і господарсько-фінансову діяльність підприємства; постанови та рішення Кабінету Міністрів, Міністерства культури України, органів місцевого самоврядування в галузі культури; економіку, орга-

нізацію, основи та специфіку циркового виробництва; сучасні методи господарювання та управління; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Завдання та обов'язки керівника. Здійснює оперативне керівництво діяльністю підприємства. Забезпечує розроблення та виконання виробничо-творчих і фінансових планів, що направлені на формування та забезпечення потреб населення у цирковому мистецтві, соціальний розвиток колективу.

Діє від імені підприємства. Представляє його інтереси в державних, кооперативних, комерційних підприємствах і установах, громадських організаціях, судових і арбітражних органах. Відкриває рахунки у банках. Користується правом розпорядження коштами. Видає, приймає до платежів зобов'язання.

У межах своєї компетенції видає накази та інші акти, дає вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів та працівників. Укладає угоди та контракти. Визначає загальну чисельність працівників, структуру та штати, посадові обов'язки та посадові оклади працівників.

Вживає заходів щодо морального заохочення і матеріального стимулювання працівників, накладає дисциплінарні стягнення. Забезпечує ефективне використання і зберігання закріпленого за підприємством майна. Організо-

вує весь комплекс робіт із прокату циркових вистав.

Вживає заходів щодо забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами, найкращого використання знань та досвіду працівників, створення безпечних і сприятливих умов праці.

Забезпечує розроблення, укладання і виконання колективного договору.

Вирішує всі питання в межах наданих йому прав, доручає виконання окремих організаційно-господарських функцій іншим посадовим особам: заступникам директора, керівникам функціональних підрозділів підприємства.

Забезпечує додержання законності, активне використання правових засобів удосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни та обліку.

Кандидат повинен надати:
– заяву про участь у конкурсному відборі на заміщення посади;
– належним чином завірених копій документа, що засвідчує особу, витяг із трудової книжки, копію документа про повну вищу освіту за відповідною спеціальністю та, у разі наявності, копію документа про підвищення кваліфікації;

– заповнений аркуш обліку кадрів;

– інформацію про досвід успішної роботи з управління підприємством;

– довідку про стан здоров'я (форма 133 - О);

– довідку про відсутність судимості;

– рекомендації та інші документи на свій розсуд.

Відповідальність за достовірність документів несе претендент.

Документи від претендентів на посаду приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення в газеті «Культура і життя» за адресою:

Міністерство культури України

Департамент мистецтв та навчальних закладів

вул. І. Франка, 19 м. Київ, 01601.

● МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРСНИЙ ВІДБІР

на заміщення вакантної посади **директора Державного підприємства «Українська студійно-кінематографічна компанія фільмів»** (01033 Україна, м. Київ, вул. Щорса, 18).

Основний напрямок діяльності підприємства – формування та задоволення потреб населення у кіномистецтві, створення власного кінопродукту.

Кваліфікаційні вимоги до кандидата. Повна вища освіта (магістр, спеціаліст). Стаж роботи в галузі культури на посадах не нижче керівників нижчого рівня – не менше 5 років.

Кандидат повинен знати: державну мову; Конституцію України; чинне законодавство в галузі культури та мистецтва; основи трудового законодавства України; чинні нормативні акти, що регулюють творчо-виробничу і господарсько-фінансову діяльність підприємства; постанови та рішення Кабінету Міністрів України, Міністерства культури України, органів місцевого самоврядування в галузі культури; економіку, організацію, основи та специфіку кіновиробництва; сучасні методи господарювання та управління; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Завдання та обов'язки керівника. Визначає, формулює, планує, здійснює і координує всі види діяльності підприємства. Забезпечує розроблення та виконання виробничо-творчих завдань і фінансових планів, що спрямовані на формування та задоволення потреб населення у кіномистецтві, соціальний розвиток колективу. Вживає заходів щодо ефективного використання і збереження закріпленого за підприємством державного майна.

Діє від імені підприємства. Представляє його інтереси в державних, кооперативних, комерційних підприємствах і установах, громадських організаціях, судових і арбітражних органах. Відкриває у банках рахунки. Користується правом розпорядження

● МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРСНИЙ ВІДБІР

на заміщення вакантної посади **генерального директора Державного підприємства «Національна кінематека України»** (02156 Україна, м. Київ, вул. Кіото, 27).

Основний напрямок діяльності підприємства – формування та задоволення потреб населення у кіномистецтві, створення власного кінопродукту.

Кваліфікаційні вимоги до кандидата. Повна вища освіта (магістр, спеціаліст). Стаж роботи в галузі культури на посадах не нижче керівників нижчого рівня – не менше 5 років.

Кандидат повинен знати: державну мову; Конституцію України; чинне законодавство в галузі культури та мистецтва; основи трудового законодавства України; чинні нормативні акти, що регулюють творчо-виробничу і господарсько-фінансову діяльність підприєм-

ства; постанови та рішення Кабінету Міністрів України, Міністерства культури України, органів місцевої самоврядування в галузі культури; економіку, організацію, основи та специфіку кіновиробництва; сучасні методи господарювання та управління; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Завдання та обов'язки керівника. Визначає, формулює, планує, здійснює і координує всі види діяльності підприємства. Забезпечує розроблення та виконання виробничо-творчих завдань і фінансових планів, що спрямовані на формування та задоволення потреб населення в кіномистецтві, соціальний розвиток колективу. Вживає заходів щодо ефективного використання і збереження закріпленого за підприємством державного майна.

Діє від імені підприємства. Представляє його інтереси в державних, кооперативних, комерційних підприємствах і установах, громадських організаціях, судових і арбітражних

органіях. Відкриває рахунки в банках. Користується правом розпорядження коштами. Видає, приймає до платежів зобов'язання.

Несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років.

У межах своєї компетенції видає накази та інші акти, дає вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів та працівників. Укладає угоди та контракти. Визначає загальну чисельність працівників, структуру та штати, посадові обов'язки та посадові оклади (тарифні ставки) працівників, склади знімальних груп і виконавців, ескізи та макети оформлення, календарні плани робіт, експедиції та натуральні зйомки, визначає їхню готовність і терміни випуску кінофільмів.

Вживає заходів щодо морально-

мулювання працівників, накладає дисциплінарні стягнення. Забезпечує ефективне використання і зберігання закріпленого за підприємством майна. Організовує весь комплекс робіт, пов'язаний із кіновиробництвом.

Вживає заходів щодо визнання творчого авторитету підприємства на загальнодержавному і міжнародному рівнях, забезпечення його кваліфікованими кадрами, найкращого використання знань та досвіду працівників, створення безпечних і сприятливих умов праці.

Забезпечує розроблення, укладання і виконання колективного договору. Забезпечує додержання законності, активне використання правових засобів удосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни та обліку.

Кандидат повинен надати:

– заяву про участь у конкурсному відборі на заміщення посади;

– належним чином завірені копії документа, що засвідчує особу, витяг із трудової книжки, копію

документа про повну вищу освіту за відповідною спеціальністю та, у разі наявності, копію документа про підвищення кваліфікації;

– заповнений аркуш обліку кадрів;

– інформацію про досвід успішної роботи з управління підприємством;

– довідку про стан здоров'я (форма 13033);

– довідку про відсутність судимості;

– рекомендації та інші документи на свій розсуд.

Відповідальність за достовірність документів несе претендент. **Документи від претендентів на посаду приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення в газеті «Культура і життя» за адресою:**

Міністерство культури України

Департамент мистецтв та навчальних закладів

вул. І. Франка, 19 м. Київ, 01601.

коштами. Видає, приймає до платежів зобов'язання.

Несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років.

У межах своєї компетенції видає накази та інші акти, дає вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів та працівників. Укладає угоди та контракти.

Визначає загальну кількість працівників, структуру та штати, посадові обов'язки та посадові оклади працівників, склади знімальних груп і виконавців, ескізи та макети оформлення, календарні плани робіт над новими фільмами, визначає їхню готовність і терміни виробництва.

Вживає заходів щодо морального заохочення і матеріального стимулювання працівників, накладає дисциплінарні стягнення. Забезпечує ефективне використання і зберігання закріпленого за підприємством майна. Організовує весь комплекс робіт, пов'язаний із кіновиробництвом.

Вживає заходів щодо забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами, найкращого використання знань та досвіду працівників, створення безпечних і сприятливих умов праці. Забезпечує розроблення, укладання і виконання колективного договору.

Забезпечує додержання законності, активне використання правових засобів удосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни та обліку.

Кандидат повинен надати:

– заяву про участь у конкурсному відборі на заміщення посади;

– належним чином завірені копії документа, що засвідчує особу, витяг із трудової книжки, копію документа про повну вищу освіту за відповідною спеціальністю та, у разі наявності, копію документа про підвищення кваліфікації;

– заповнений аркуш обліку кадрів;

– інформацію про досвід успішної роботи з управління підприємством;

– довідку про стан здоров'я (форма 13033);

– довідку про відсутність судимості;

– рекомендації та інші документи на свій розсуд.

Відповідальність за достовірність документів несе претендент.

Документи від претендентів на посаду приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення в газеті «Культура і життя» за адресою:

Міністерство культури України

Департамент мистецтв та навчальних закладів

вул. І. Франка, 19 м. Київ, 01601.

КВИТКИ: **karabas.com** (044) 590 55 55

20-21
червня

Занебник
Олег
Скрипка

ФЕСТИВАЛЬ
ПОВІТРЯНИХ
КУЛЬ
МОНГОЛЬФЕРІЯ

КРАЇНА МРІЙ

• На Кукала •

МРІЙНИКИ СПІЛКУЮТЬСЯ: [UK.COM/KRAINAMRIY](http://uk.com/krainamriy)

Музей
у ПИРОГОВІ

ВВ • БУМБОКС

ОНУКА • ТНМК

МОТОР'РОЛЛА

ПІККАРДІЙСЬКА
ТЕРЦІЯ

VIVA.ua

Головний
медіа партнер

**РАДІО
СС**

ЕВРОПЕЙСЬКА
СТАНЦІЯ
100.0 FM

еспресо tv

генеральний
телевізійний партнер

СЛОВ'ЯНОЧКА

БОРИС

*Вихідний

НАШ КИЄВ

CULTPROSTIR.UA

zefir.ua

Бла Bla Car

bodo

2015

GLOUA

ЦЕНЗОР НЕ Є

● **АБРИКОСОВА ВІЙНА**

Днями у львівському «Видавництві Старого Лева» вийшла друком поетична книжка «Абрикоси Донбасу» нашої колеги Любові Якимчук.

Авторка, котра народилася на Луганщині, тепер живе в Києві і працює в журналі «Українська культура». Вона випикує урбаністичні краєвиди з мальовничими схилами териконів, сонячний абрикосовий рай, яким мчаться КРАЗи, де димлять заводи і гуркотять фабрики, де «неголені, як шахтарі, степи».

У книзі цей рай, який і до того був не ідеальний, бо люди гинуть на виробництві, але принаймні піднесе-ний, перетворюється на пекло війни.

«Це книга віршів, які не лише проникають у душу, а й продирають нутро, — ідеться в анотації до «Абрикосів Донбасу». — Вони залишають наскрізні отвори у свідомості, через які прозирає та реальність, від якої хочеться затулитися доло-нями. Ці «Абрикоси Донбасу» досягають цілком вперу і смакують водночас гірко і солодко».

Так про цю збірку відгукується земляк Любові Якимчук письменник Сергій Жадан: «Книга сповне-на тепла й гіркоти, книга колюча й ламана. Вірші, схожі на троянди: доки дочитаєш — обов'язково по-ранишся. Вірші, які можна переповісти щось додаю-чи, щось забуваючи, проте нічого не втрачаючи, ні-чого не гублячи. Оскільки надто дзвінкі літери в цих віршах — і захочеш їх забути, а вони все одно нага-дають про себе. Мова віршів проста й переконлива, як і має бути, коли говориш про такі важливі речі, як абрикоси. Себто — пам'ять і любов».

«Для поезії не важливо, описані дійсні чи вигадані події, пережиті чи вдавані почуття, — пише про «Абрикоси Донбасу» відома перекладачка україн-ської поезії Анета Камінська. — Для поезії важливо, чи вірші можуть постояти, за свою високу якість. Вірші Люби Якимчук — і хороші, і правдиві — не тільки можуть за себе постояти, вони просто ата-кують, хапають за горло і не відпускають. І коли б яка мала назвати найкращі й найважливіші поетичні тексти, що виникли про війну на сході України, на-звала би саме ці».

Коронований Дім Слова

**Катерина
МАКАРЕВСЬКА**

Автори-аноніми літературного конкурсу «Коронація слова» зняли свої маски: 4 червня їхні імена стали відомими як широкою загалу, так і самим членам журі.

Уже в'ягнадцяте у змаганнях майстрів слова було визначено найкращі роботи нових українських авторів.

Ювілейне святкове дійство відбулося в Національній опері України. Урочисте вручення нагород розбавила низка танцювальних, вокальних та... імпровізованих словесних перформансів. Церемонія рясніла експромтами у виконанні ведучих, а часом і самих учасників заходу. Організаційних «проколів» вистачало, проте інколи така розрядка йшла церемонії на користь.

Усний потік свідомості письменника Андрія Кокотюхи дещо зняв напругу від серйозної й важкої тематики вчора. Концерт мав нагадати про трагічний досвід Розстріляного відродження і водночас не дати забути про досвід сьогоденний — революційні й військові дії, які досі не залишають у спокої нашу країну. Тому зрозуміло, що гумору було в міру, але взагалі без нього стало б зовсім сутужно.

Через технічні труднощі з налаштуванням інструментів імпровізувати довелося й екстравагантному гурту «Dakh Daughters». Замість композиції на слова поета-футуриста

Поетеса, журналістка Національного газетно-журнального видавництва (журнал «Українська культура») Любов ЯКИМЧУК із сином Васильком

Михайля Семенка дівчата заспівали «Многая літа» на честь ювілею конкурсу. Прикро, що так і не вдалося послухати заплановану пісню, та у виконанні цього ансамблю будь-який твір викликає бурхливі емоції.

Зібралися всі, звісно, не лише заради концертної програми: довгоочікувані результати конкурсу змусили пора-діти за величезну кількість авторів, які здобули головні й спеціальні премії. Найкращим романом було визнано «Вересові меди» Надії Гумєнюк, а п'єсою — «Із Тарасом — через морок» Богдани Олександрівської. Головну премію за пісенну лірику із рук Святослава Вакарчука отримав знааний поет Богдан Стельмах за поезію «Між двома блок-постами».

Уже не раз говорилося про те, що головний акцент «Коронація» наразі робить на кіно.

Це погляд на кіномистецтво минулого (чому присвячений проект «Воскресіння Розстріляного відродження», у рамках якого нещодавно завершився однойменний кінофестиваль) і майбутнього. Організатори конкурсу понад усе прагнуть знайти нові оригінальні ідеї для створення вітчизняних фільмів, унікального українського продукту.

Цьогорічним кіносценарієм № 1 став «Будинок «Слово»», який створили у співавторстві поет і журналіст Любов Якимчук та режисер Тарас Томенко. Любов уже проявила себе в написанні різножанрової поезії, п'єс, статей і есе, у перекладах, в активній мистецькій діяльності загалом, а тепер робить успіхи й у сфері кіно.

Спільна робота Любові Якимчук із Тарасом Томенком продовжує тему Розстріляного відродження й опові-

дає моторошну драматичну історію харківського будинку «Слово», що приносив його мешканцям-літераторам самі нещастя. Є надія, що для сценаристів цей проект навпаки стане щасливим і їм таки вдасться перенести «Слово» на кіноекрани.

Співзасновники конкурсу Тетяна та Юрій Логуші разом з усією командою «Коронації слова» щоразу намагаються вдосконалити процес відбору найкращих творів. Цього разу вони вдалися до досить популярного прийому — долучили до оцінки робіт дитяче журі. Щоправда, його думка збіглася з вердиктом дорослих: перемогу в категорії «Прозові твори для дітей» здобула Анна Коршунова за «Комп і компанія».

Найкращим дитячим кіносценарієм визнано «Вчорашній день» Ольги Тарасової, п'єсою — «Країну серйозних» Марини Смілянець, пісенною лірикою — «На старому горіщі» Володимира Шинкарука.

Головною подією вечора стало вручення премії «Гранд Коронація слова».

Кожні п'ять років нею нагороджують найкращих авторів серед лауреатів перших премій минулих років, котрі цього разу надсилали на конкурс уже нові роботи. Коронували і в прямому, і в переносному сенсі Галину Вдовиченко за роман «Маріупольський процес», Юлію Боднарюк за кіносценарій «У зонах недовсяжності», Сергія Васильєва за п'єсу «Крим» та Оксану Шеренгову за пісенну лірику «Щоб ми жили».

Газета «Культура і життя»

№ 25–26 (4648–4649), 19 червня 2015 р.

Виходить із 7 жовтня 1923 року
Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Засновники

Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

Головний редактор

Євген БУКЕТ

Черговий редактор

Світлана СОКОЛОВА

Адреса редакції

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65
nvu.kultura@gmail.com

Видавець

Національне газетно-журнальне видавництво

Генеральний директор

Роман РАТУШНИЙ

Видавнича рада

Андрій КУРКОВ (голова),
Анатолій СЕРИКОВ (заступник голови),
Євген БУКЕТ, Сергій ВАСИЛЬЄВ, Олег ВЕРГЕЛІС,
Вадим ДОРОШЕНКО, Віктор фон ЕРЦЕН-ГЛЕРОН,
Наталка ІВАНЧЕНКО, Ростислав КАРАНДЄЄВ,
Ігор ЛІХОВИЙ, Наталія ЛИГАЧОВА,
Наталія МУСІЄНКО, Лариса НІКІФОРЕНКО,
Руслан ОНОПРИЄНКО, Юрій ПЕРОГАНІЧ,
Роман РАТУШНИЙ, Віталій САТАРЕНКО,
Олег СВІРКО, Артем СТЕЛМАШОВ

Адреса видавництва

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65

Дизайн та верстка

Сергій ЗАДВОРНИЙ

Поліграфічний комбінат
ТОВ «Типографія «Від А» до Я»
м. Київ, вул. Колекторна, 38/40
Тел.: (044) 563–18–04, 562–28–51

Розповсюдження і реклама

Тел.: +38 (044) 498–23–65;
+38 (067) 474–55–84

Редакція не публікує колективні листи та звернення

Публікуючи проблемні матеріали, редакція, окрім спеціально обумовлених випадків, подає лише авторський погляд.

Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів «Культури і життя» — тільки з письмового дозволу редакції.

© «Культура і життя», 2015

ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ ТРИВАЄ

Передплатна ціна на 2015 р.:
півріччя — 89,19 грн; 3 місяці — 45,42 грн

У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонементу.

Передплатний індекс 60969

ВИДАНО

за сприяння Інституту Кеннана (США) в Україні і Фондації Петра Тронька

Наклад 5 000

Ціна договірна

